

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKKRAKSTS

LAUKU AKTUALITĀTES

NODIBINĀTA RAJONA LAUKSAIMNIEKU BIEDRĪBA

Aizvakar notika rajona lauksaimnieku biedrības dibināšanas sanāksme, kurā piedalījās pagastu delegāti. Pagaidām vēlēšanos dibināt šādu biedrību nav izteikuši divi — Upmalas un Siļukalna — pagastu lauksaimnieki.

Biedrībā apvienosies visi zemes lietotāji. Dibināšanas sanāksmē apstiprināja statūtus, ievēlēja valdi un tās priekšsēdētāju, izpilddirektoru. Par priekšsēdētāju ievēlēts Leonards Spūlis, par izpilddirektori — Janīna Blūzma. Rajona lauksaimnieku biedrības darbu koordinēs padome, kuras sastāvā ir viens pārstāvis no katra pagasta.

Vai šī biedrība kļūs par rajona zemniecības koordinējošu centru, rādīs laiks.

KREDĪTI TOMĒR BŪS

Sanāksmē piedalījās arī republikas Lauksaimniecības ministrijas privātzņēmumu pārvaldes priekšnieks Jānis Lapše. Viņš informēja par pašreizējo situāciju lauksaimniecībā, iespējamiem, vai precīzāk sakot, neiespējamiem budžeta asinājumiem lauksaimniecībai.

J.Lapše sacīja, ka no Latvijas iedalītā Eiropas Kopienas kredītu lauksaimniecībai tiksot atvēlēti 20 miljoni ASV dolāru, kas, protams, nav liela summa. Lauksaimniecības ministrija lūgusi 45 miljonus. Saņemto kredītu paredzēts izlietot degvielai un minerālmēsliem iepirkšanai, zemnieku kredītišķāšanai.

Vēl ministrijas pārstāvis sacīja, ka zemniekiem būs iespējams izmantot Pasaules bankas aizdevumus tehnikas iegādei un celtniecībai. Šo kredītu banka izsniegs uz 7 gadiem ar 7 procentu pēcmaksu. Jēbkurš zemnieks, griežoties pie Pasaules bankas aģenta un iesniedzot reālu un pamatotu saimniekošanas plānu, pierādot, ka šo kredītu spēš atdot, aizdevumu saņems.

VAI LATVIJA BŪS SĪKZEMNIEKU VALSTS?

Šādu jautājumu nereti uzdod valdībai ārzemnieki, uz to mēģina rast atbildi paši latvieši. Jā, šobrīd vidēji republikā katra zemnieku saimniecība apsaimnieko tikai 16 hektārus, piemēram zemes platība vidēji ir 4,5 hektāri.

Pavisam Latvijā ir 50 tūkstoši zemnieku saimniecību un 100 tūkstoši piemājas zemes saimniecību, 1,6 miljoni cilvēku uzrakstījuši iesniegumus kompensācijas saņemšanai.

Lauksaimniecības ministrija uzskata, ka šis sīkzemnieku saimniecības ir pārejas process, kad cilvēki atjauno īpašumtiesības uz mantojumu. Nākotnē iespējamas sīkzemniecību grupas un lielāku — specializētu fermeru saimniecību veidošanās.

MINISTRIJAS PĀRSTĀVIM VIEGLI NEKLĀJĀS...

Zemnieks nekad nav pēc vārda kabatā lidis. Šobrīd, kad viņa pacietība nu ir galā (sakarā ar pārstrādes uzņēmumu parādiem par nodoto produkciju), J.Lapšem minētā sanāksmē neklājās viegli, jo viņš nonāca zemnieku jautājumu krustgūnīs.

Uz to viņš ieteica zemniekiem rīkoties uzņēmīgāk: kā to darījuši Valmieras rajonā. Pāris zemnieku jau iesūdzējuši tiesā turienes gaļas kombinātā, un tiesa izlēmusi par labu prasītājam. Kombināts ar visiem procentiem norēķinājies par iekavētajiem maksājumiem.

Zemniekiem bija daudz jautājumu un pretenziju gan republikas Lauksaimniecības ministrijai, gan parlamentam. Īpaši par to, ka nav skaidrības, vai valstī kāds prognozē, cik graudu jāsarāžo un vai tos pirks no Latvijas zemniekiem.

Kā izrādās, šogad labības koncerna ierēdņi ir pirkuši graudus no Lietuvas, par ko pašmāju zemnieki ir pamatoti sautuši.

Aina Iljina

Cienījamie «Novadnieka» lasītāji!

Līdz 1993. gada 20. martam jūs varat vēl pagarināt parakstīšanos uz «Novadnieku» šī gada otrajam ceturksnim par pašreizējo abonēšanas maksu.

NENOKAVĒJIET!

PALIKUŠAS TIKAI DAŽAS DIENAS!

KO DARĪSIM AR SIERA RŪPNĪCU?

Ar 1. februāri spēkā stājās Latvijas Republikas likums «Par piena pārstrādes uzņēmumu privatizāciju». Pamatā tam ir šādi principi:

— šiem uzņēmumiem būtu jānonāk galvenokārt piena ražotāju īpašumā (70 procentu kapitāla daļu);

— piena ražotāji tiek pārstāvēti tikai ar piensaimnieku kooperatīvajām sabiedrībām;

— privatizācijai jānotiek uz atvieglotiem nosacījumiem, tomēr ar jauno īpašnieku līdzekļu zināmu ieguldījumu.

Likumā noteikts, ka privatizācijas projektā var noteikt visai jūtamas atlaides kapitāla daļu iegādē. Tajā skaitā: līdz 75 procentiem no nominālvērtības piensaimnieku kooperatīvajām sabiedrībām, līdz 50 procentiem — citām kooperatīvajām sabiedrībām, līdz 25 procentiem — privatizējamā objekta darbiniekiem.

Citām personām tas nav paredzēts. Ņemot vērā, ka piensaimnieku kooperatīvajām sabiedrībām tik lielas priekšrocības, aktuāla kļūst to dibinā-

šana. Pašlaik tādu nav, vēl nevienā pagastā. Pagājušajā nedēļā bija pulcējušies rudzītieši, un jau saņemti pirmie iesniegumi. Darbš aktivizējams arī visos citos pagastos.

Taču piensaimnieku kooperatīvās sabiedrības veidojamas ne tikai privatizācijas jautājumā risināšanai. Perspektīvā tās būs tie centri, kuri apvienos zemniekus, piemāju saimniecības, paju un citas kopdarbības sabiedrības, koordinēs piena ražošanu un pārstrādi.

Par biedru var būt ikviens, kam jau 16 gadu un savā saimniecībā ražo šo produktu, dažādas sabiedrības. Lai liktu pamatus piensaimnieku formējumiem, vajadzīgi vismaz pieci dibinātāji un sākuma kapitāls 8000 LVR. Mēneša laikā jāiemaksā iestāšanās nauda — 25 procenti no pajas nominālvērtības un viena paja, pārējās — gada laikā. Paju nominālvērtību nosaka dibināšanas apulcē.

Sabiedrības dalībnieka paju skaits atkarīgs no iepriekšējā gadā piegādātā piena daudzuma — viena pamat-

ZIŅAS

• Piektdien cietes rūpnīcas darbinieki ar siltiem vārdiem izvadīja pensijā vienu no saviem ierindas darbiniekiem — Ādamu Ribuli, kurš šajā kolektīvā nostrādājis 23 gadus. Ekskavatorists, atslēdznieks. bet beidzamajā — štatu samazināšanas laikā — arī naktssargs konfekšu cehā, tāda bijusi darba ikdiena šim vīram. Pie tam — nevainojama darba.

Par darbu pateicās rūpnīcas direktors V.Filimonovs, dega sveces, bija ziedi, bija tostī. Viss kā nākas. Un tomēr, šodien redzot kairu pensionāru, kurš aiz sevis aizver savas ilgu darba gadu vietas durvis, neatstāj doma — ja šis cilvēks visus šos gadus būtu strādājis savā uzņēmumā, tikai sev... Bet nu par sūriem darba gadiem tikpat sūra pensionāra maize...

• Cietes rūpnīca uz laiku pārtraukusi čipsu ražošanu. Produkcija iegūlusi noliktavās, jo pircējiem tā

šodien šķiet par dārgu.

• Marta nogalē un aprīļa pirmajās dienās 25 Eiropas valstu pārstāvi tiksies apspriest ar AIDS saistītās problēmas. Pirms šī notikuma tiek rīkotas dažādas akcijas, arī skolu jaunatnei.

Preiļu kooperatīvā arodividusskola šonedēļ piedalās AIDS problēmu centra rīkotajā zīmējumu konkursā «Seja dvēseles spogulī». Zīmētājiem jāattēlo drauga, skolas biedra vai kāda sveša cilvēka izjūtas, uzzinot, ka viņš ir saslimis ar šo slimību. Un arī zīmējuma devīzei ir jāpauž šīs izjūtas.

• Uz skaitu mūža gadu summu svīnīgā noskanā šajās dienās atskatījās Preiļu bērnu darza «Pasaciņa» vadītāja Janīna Švalbes kundze.

• 65 gadu jubilejā tika sveikts Romualds Kavinskis, joprojām darba ierindā, joprojām pie agrofīrmās «Turība» vadības stūres.

L.RANCĀNE

Pēc pabalstiem — uz pastu

Sākot ar martu, mātēm valsts pabalstus bērnu uzturēšanai vairs neizmaksā darbavietās, bet pastā. Kā paskaidroja sociālās apdrošināšanas pārvaldes inspektore Zinaida Urča, arī mūsu rajonā kopš 14. marta visās pasta nodaļās atbilstoši mātes dzīvesvietai izmaksā šos pabalstus. Viņa teica arī to, ka dokumentu sagatavošana, ziņu ievadīšana kompjūteros radījuši daudz sarežģījumu, trūcis pieredzes darbā ar kompjuteriem, bijušas ievadītas nepareizas programmas, līdz ar to esot gadījumi, ka māte pastā izmaksas lapā neatrod savu uzvārdu. Šādos gadījumos viņas griežoties sociālajā nodaļā. Varot gadīties arī tā, ka summa esot mazāka. Ja, piemēram, bērnam 16. martā ir apritējuši 15 gadi, tad pabalsts arī ir aprēķināts līdz šim datumam. Nepieciešams iesniegt izziņu, ka bērns mācās vispārīgglītojošā skolā un pabalsta izmaksā turpinās, bet aizturēto summu izmaksās nākošajā mēnesī.

Esot paredzēts, ka pabalstu nauda pienāks divās reizēs, ap 14. un 26. datumu katru mēnesi. Ja mātes uzvārds nav pašreizējos izmaksu sarakstos, tam jāparādās nākošajos. Labklājības departamentā esot solīts, ka katra māte saņems paziņojumu, kad viņai jāierodas pēc pabalsta.

Rajonā ir pāri sešiem tūkstošiem sieviešu, kas saņem pabalstus bērnu uzturēšanai.

L.Sila

Rāmavā — kārtējā izstāde

No šī gada 27. marta līdz 5. aprīlim Rāmavā (Rīgas rajons, Rīgas nomale) notiks izstāde «Pavasaris-93», ko organizē SIA «Torus LTD».

Kā «Novadnieku» informē firmas viceprezidents J.Šihmaniš, izstāde domāta fermeriem, rentniekiem, agrofīrmām un lauksaimniecības produkcijas pārstrādes uz-

ņēmumiem. Tajā SIA «Torus LTD» parādīs vieglo automobiļu piekabes - refrīžeratorus, kā arī saldēšanas iekārtas tirdzniecībai, piena dzesētājus un citas ierīces.

Papildus informāciju par SIA produkciju var saņemt pa kontakttelefonu: Rīga, 32 1032, informāciju par izstādi — pa telefonu 620351.

Zemnieki kandidātus nosaukuši

Četras stundas 14. martā kinoteātra «Ezerzeme» skatītāju zālē ilga Latvijas Zemnieku savienības, Latvijas Zemnieku federācijas un Latvijas Politiski represēto apvienības rajona nodaļu kopīgā konference.

Preiļiešus ar savu klātbūtni bija pagodinājuši ciemiņi gan no mūsu valsts galvaspilsētas Rīgas, gan kaimiņi — no Rēzeknes. Viņu vidū Karļa Ulmaņa fonda priekšsēdētājs un brāļa mazdēls Guntis Ulmanis, Latvijas Republikas Augstākās Padomes deputāts un LZS priekšsēdētāja vientieks Jānis Kinna, Latvijas Zemnieku federācijas priekšsēdētājs Andris Rozentāls, Latvijas Republikas Augstākās Padomes Zemes komisijas jurists Elmārs Rutkis, Latgalē pazīstamais privātzņēmējs Voldemārs Novokšānovs, citi.

Viesi klātesošos informēja par politisko stāvokli mūsu valstī priekšvēlēšanu posmā, par Latvijas Zemnieku savienības un Zemnieku federācijas mērķiem un uzdevumiem, kopīgajām interesēm un darbības saskares punktiem, atbildēja uz daudzajiem jautājumiem.

Latvijas Zemnieku federācijas centra vadītājs Antonis Rancāns informēja par šīs nodaļas darbu aizvadītajā gadā.

Kandidātu izvirzīšana Latvijas 5. Saeimas vēlēšanu visu triju pārstāvēto organizāciju koalīcijas listes veidošanai no Latgales novada izvērtās ļoti dzīva, jo katram taču rūp, kas un kā zemnieku un politiski represēto, starp kuriem tāpat ir zemnieki, intereses pārstāvēs jaunajā parlamentā. Tika izvirzīti daudzi, bet pēc apspriešanas un pašatsaukumiem konferences dalībnieki aizklātas balsošanas biļetenos nolēma atstāt četrus. Bija jāievēl trīs, un šo godu klātesošie ar balsu vairākumu piešķīra K.Ulmaņa fonda priekšsēdētājam Guntim Ulmanim un Latvijas Zemnieku savienības rajona koordinācijas centra vadītājam Antonam Rancānam. Trešo kandidātu Saeimas vēlēšanām izvirzīs vēlāk.

Konferences dalībnieki izvirzīja savus pārstāvjus uz rajona un Preiļu pilsētas vēlēšanu komisijām, ievēlēja jaunu LZS rajona padomi un izlēma citus jautājumus.

A.Mežmalis

Lai ceļš līdz grāmatai vieglāks

Rajona centrālā bibliotēka aicina uz sava darba atskaites konferenci.

Pārskatus par katras nodaļas paveikto sniedza to vadītāji, bet visvairāk bibliotēkas darbinieki šoreiz lasītājiem uzdeva jautājumu paši, jo lai pēc iespējas pilnīgāk apmierinātu lasītāju vēlēšanos, vispirms to vajag izzināt. Kāds ir vēlamais darba laiks, kāda informācija ir nepieciešama, vai vajadzīgi plaši pasākumi, uz šiem un līdzīgiem jautājumiem bija jāatbild lasītājiem.

Izrādījās, ka vēlamas būtu lasītāju konferences, ka vajag literārus konkursus rīkot jauniešiem, ka bibliotēkas apmeklētāji ļoti vēlētos redzēt šeit sakopotus rajona un pilsētas vadītāju pieņemtos lēmumus, kas attiecas uz visiem iedzī-

vojājiem, ka šeit vienviet būtu vēlama visa informācija par to, kur un kādus sadzīves pakalpojumus var saņemt, ziņas par firmām. Bibliotēka saņēmusi arī iesniegumu par to, lai filiāle, pārvietojamais punkts vai kas cits būtu siera rūpnīcas mikrorajonā. Lasītāji vēlas arī, lai tiktu turpināta iepazīšanās ar Latgales kultūras mantojumu, lai būtu iespējas informācijas nokopēšanai.

Bibliotēkas darbinieki jūtas iepriecināti gan par uzticamo lasītāju interesi, gan arī par atsevišķiem jaunbagātņiekiem. Firmas vadītājs Serkovs prot novērtēt grāmatas nozīmi. Viņš ir apņēmis ik ceturksni 10 tūkstošus rubļu piešķirt bērnu bibliotēkai jaunu grāmatu iegādei.

L.Rancāne

5. SAEIMAS VĒLĒŠANAS 1993. 05.-06. 06.

Veidosim kustību «Vienoti Latgalei»

Ka jau Latvijai bija raksturīgs pirmskara periodā, pašreiz valstī savairojušās kustības un partijas tādā daudzumā, ka to uzskaitē vien aizņemtu lielāko daļu teksta.

Visus pēckara gadus esam «vēlējuši» vienīgo kandidātu, kurš, protams, pārstāvēja vienīgo politisko monstros — kompartiju. «Vēlējuši» esam kādu konkrētu cilvēku, par kuru kaut ko zinājām, ja viņš bija vietējais, un nezinājām neko, ja viņš bija «rekomendēts».

Jaunais likums paredz vēlēšanas pēc partiju vai kustību sarakstiem. Protams, ka kustību un partiju programmas atšķiras, un tās varētu sadalīt (nosacīti) trīs grupās:

radikāļi — LNNK, 18. Novembra partija, Pilsoņu kongress, Tēvzeme u.c.;

centristi — DCP, LDDP, Tautas fronte;

pragmātiķi — Zemnieku savienība, LLS.

Pastāv, bez šaubām, arī ceturtā grupa, kura sevi pagaidām neat-

klāj. Domāju, ka arī neatklās, bet darbosies kādas organizācijas aizsegā, un tie ir impērijas atjaunošanas piekritēji.

Tātad programmas atšķiras, pie tam būtiski (te es domāju programmu politisko sadaļu).

Lūk, kas nu var būt vienkāršāk!

Nem programmu, lasi, patik — balso «par», nepatik — balso «pret». Bet tur jau tā lieta, ka viss nav tik vienkārši. Programmu ierums var būt arī ir izlasāms, bet apzināt tās ierindas cilvēkam nav pa spēkam. Tāpēc skaidrs, ka tās vai citas kustības, partijas, sabiedriskās organizācijas izredzes tikt pār 4% barjerai ir atkarīgas ne jau no programmas, bet no personālā sastāva.

Visu sarakstu organizāciju vadība atrodas Rīgā, attiecīgi arī pirmie, otrie utt. uzvārdi kandidātu sarakstos būs no centra, līdz ar to liedzot Latgales izvirzītajiem kandidātiem tikt ievēlētiem Saeimā.

Latgales novadam ir savas specifiskās īpatnības, vide te ir savādāka kā citur Latvijā. No laika gala Latgales likteni noteica no-

males statuss — cariskajā Krievijā, pirmskara valstī, kā arī pēckara komunistu diktatūras laikā. Tāpēc nāku ar aicinājumu — veidosim kustību «Vienoti Latgalei».

Aicinu visus, neatkarīgi no tautības, partijiskās piederības un ticības, Latgales novada cilvēkus, kam rūp Latgales nākotne, pieieties personīgi, rakstiski vai pa telefonu Rēzeknes rajona centrālajā slimnīcā pie galvenā ārsta Z.Paškēviča. Tel. darbā 22159, mājās 32838.

Veidosim vienotu sarakstu no tautā cienītiem, strādātgrībošiem cilvēkiem, jo tikai Latgales pārstāvis spēs saprotoši un konsekventi aizstāvēt mūsu intereses Saeimā.

Kustības pamatlēzes (projekts):

- 1. Pilsonība visiem, kas dzimuši Latvijā, nodzīvojuši ne mazāk kā 10 gadi un pārzina valsts valodu.
2. Visu Latvijas iedzīvotāju, neatkarīgi no tautības un politiskās pārliecības, cilvēktiesību garantija.
3. Lauku attīstības prioritāte.
4. Kultūrvides sakopšana.
5. Krievijas armijas izvešana.

Z.Paškēvičs

Tā vēlēja Saeimu pirms 60 gadiem

Jo tuvāk nāk 5. Saeimas vēlēšanas, jo asāka un nesaudzīgāka izvērsās pirmsvēlēšanu cīņa. Un nereti šokē, kādā tonī oponenti diskutē viens ar otru, cita starpā — arī republikas Augstākajā Padomē. Bet, lūk, Latgales Zemnieku progresīvās apvienības laikraksta «Jaunais Vārds» 1931. gada 17. septembra numurs, kas pilnībā veltīts toreizējās Saeimas vēlēšanām, un jāsaka atklāti — ja tagad kāda avīze atļautos kaut ko tam līdzīgu nopublicēt, tad tā jau sen būtu iesūdzēta tiesā...

Pret ko tad vērsās Latgales Zemnieku progresīvā apvienība un tās laikraksts «Jaunais Vārds»? Protams, ne pret čekistiem vai komunistiem, kā tagad to dara nacionālpatriotiskās organizācijas. Jo pirmo toreiz nebija, un ja arī bija, tad darbojās slepeni un uz Saeimu nepretendēja. Arī komunistiem, acinot, Latgales sabiedrībā nav bijis lielas ietekmes, ja «Jaunais Vārds» tos pieminējis tikai garāmejot. Vienīgi sociāldemokrātiem veltīti divi raksti: «Pi socialdemokratiem galeigs sabrukums» un «Socialdemokrāti likuleibas augstumus». Tie liecina, ka Latgales Zemnieku progresīvā apvienība sociāldemokrātus par saviem pretiniekiem uzskata gan, taču — ne par galvenajiem.

Nopietnākie konkurenti listei Nr.4, kurā lasāmi 25 Latgales Zemnieku progresīvās apvienības kandidāti, to vidū tādi pazīstāmi Latgales sabiedriskie darbinieki kā V.Rubulis, J.Pabērzs, F.Kemps, V.Seile, V.Latkovskis un citi, ir liste Nr.9, kura «Jaunajā Vārdā» nosaukta par «Krievīgus bazneicungu partiju». Avīze tā arī paziņo: «3. un 4. oktobrī izšķērs ceļu storp divējom Latgolas sabidriskom armijom.»

Un ja tā, tad nekādas saudzības oponentiem! Piemēram, raksts «Nūst ar malim un likuleibu!», kurā analizēts mācītāja A.Budžes kāds raksts, sākas ar vārdiem: «Bezkauneigu un uzbōzeigu tipu sabidreibai nikod nav tryucis. Vinnār atsarūn dažaidu sugu Chlestakovi un švaukstī, kas kai āna sekoj laikam un kai naizbāgama sārga pīleip tautas ķermeņam, kod tam jōpōrsaveidoj jaunā sabidriskā formacijā.» Tas — par raksta autoru. Tādā pašā stilā ieturēti arī citi «Jaunā Vārda» raksti, kuru virsraksti runā paši par sevi: «Kai kristeigī lomojās», «Kristeigūs ministrs Rancans slādz naizdeveigus leigumus», «Glupi jūki bēdeigi beidzās», «Kristeigūs provokacija» utt.

«Jaunā Vārda» pirmsvēlēšanu numura pirmā lappuse veidota kā plakāts un tajā, tā teikt, salikti visi punkti uz i, proti — par ko cīnās liste Nr.9 un liste Nr.4. Zem lieliem burtiem iespiesta virsraksta «Kas šūgod uzvarēs?» izvirzīts jautājums: «Voi malnō tyucs ar timsū un vilteigū varu, voi apvinōtais zemes spēaks ar gaišū kultūras sauli?» Un seko paziņojums: «Bazneicungi ar sovom saimineicom un timsajom devotkom it ar Nr.9. Vysi zemniki un Latgolas intelligence it ar numuri 4.» Tālāko uzskaitījumu, par ko cīnās katra liste, necitēšu, jo mūsdienu izpratnē salīdzinājumi ir vairāk nekā nekorekti. Bet interesi izraisa listes Nr.4 programma, jo tā stipri vien sabalsojas ar šodienu. Un tā Latgales Zemnieku progresīvā apvienība Nr.4 prasa:

«1) Nūdrūšinōt zemnikim par viņa ražōjumim pīnōceigu atleideibu;

2) Izleidzynōt cenas storp fabriku un lauku ražōjumim;

3) Atceļt uz vysim laikim ceļu klaušas;

4) Pōrvest vysys zemniku porōdus uz ilgim terminim, pagarinojūt hipotekariskūs porōdu termiņu nu 42 uz 65 godim;

5) Samazynōt irēdņu olgas un streipōt gimenes pīmoksas vysim augstōkim irēdņim, deputatim un ministrim;

6) Streipōt vaļsts pensijas un cytus nalitdereigus pabolstus bazneicungim un mōkslinīkim;

7) Sadaleit socialūs pabolstus taisneigi storp vysom iđeivōtōju šķirom.»

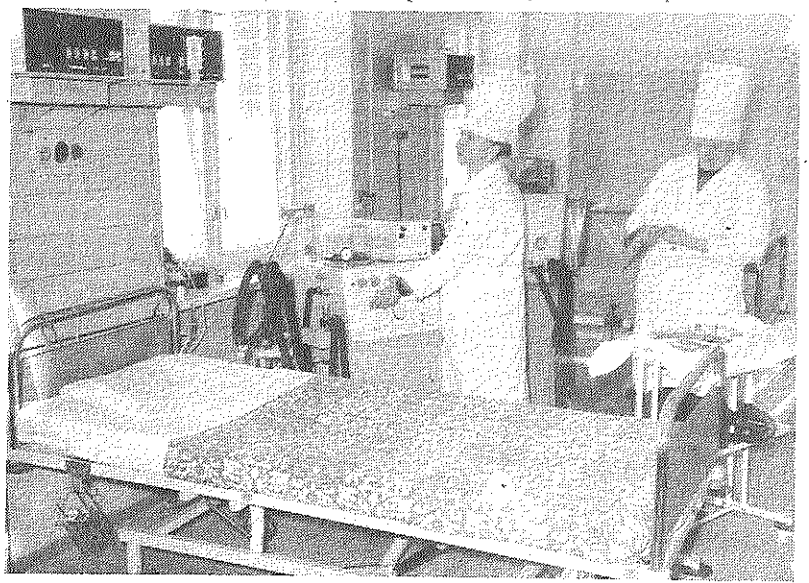
Nobeigumā piebildešu, ka šis «Jaunā Vārda» numurs iespiests labā poligrāfiskā kvalitātē un divās krāsās. Melnā krāsā zīmējumā 1. lappusē attēloti listes Nr.9, bet maigi zaļā — listes Nr.4 piekritēji.

P.Pizelis

J.Silicka fotoreprodukcija

JAUNĀIS VĀRDS LATGOLAS ZEMNIKU PROGRESIVAS APVIENIBAS LAIKRAKSTS. Kas šūgod uzvarēs? Voi malno tyucs ar timsū un vilteigū varu, voi apvinōtais zemes spēaks ar gaišū kultūras sauli? Nr.4

Preiļu slimnīcas jaunajā korpusā

Reaminācijas nodaļa. Vecākā masa Ariadna Unzakova un dežūrējošā māsa Zoja Maslobojeva sagatavo aparāturu.

Edamzālē saimnieko ķirurgijas nodaļas dežūrējošā sanitare Ina Bižāne un māsa-saimniece Lidija Koļesnikova.

Gandz katram no mums kaut reizi mūžā ir gadījies gulēt slimnīcā. Pār slimībām patīkamu almiņu, protams, nevar būt. Bet par ārstiem, māsīņām, sanitārem, citu apkalpojošo personālu — gan. Un vēl slimnieka labam noskaņojuma ir svarīgi, kādā palātā viņš gul, kādā gaiteni iziet pastaiģāties, kādā vispār izskatās slimnīcas ēka.

Nesen Preiļos bez īpaša skaļuma, ikdienišķi sāka darboties jaunais slimnīcas korpus — skaista ēka no sarkaniem ķieģeļiem blakus vecajam korpusam (par kuru arī kādreiz priecājās viss rajons). Jaunajā ēkā izvietojas uzņemšanas, ķirurģijas, ginekoloģijas, intensīvās terapijas nodaļas, operāciju bloks.

Rajona slimnīcas galvenais ārsts Jānis Anspoks pastāstīja, ka korpus jau apdzīvots pilnīgi, bet vecajā slimnīcā būs remonts (protams, ne tik drīz: kad iedalīs līdzekļus). Jaunās telpas ir apgādātas ar jaunām mēbelēm un daļēji arī ar jaunu aparāturu. Mēbeles

sarūpētas savlaicīgi, tas ir bijušā galvenā ārsta I.Deško nopelns, jo diezin vai tagad sadabūtu tik daudz, lai piepildītu četrus stāvus.

Telpas nu ir plašākas, bet tās domātas tādām pašām slimnieku skaitam kā agrāk. Palātas ir gan sešvietīgas, gan divvietīgas un pat vienvietīgas, ir neliela ēdamzāle staigājošiem slimniekiem.

Nepatīkami tikai, ka daži slimnieki ir nevižīgi: lampiņām pie gultām jau norautas aukliņas, ne vienreiz vien aizdambētas tualetes, smēķētāji met cigarešu galus, kur pagadās...

Savus nepabeigtus darbus atstājuši arī celtnieki — Preiļu SCO. Šo to viņi kā parasti solīja izlabot pēc pieņemšanas akta parakstīšanas bez maksas, bet tagad pieprasa maksu. Jums tek, šur tur nedarbojas ventilācija, bojājas lifti.

Lai nu kā, bet rajonā ir vēl viena moderna celtnie, kurā sirdzēji atradīs labus apstākļus, labu ārstēšanu, iejūtīgas sirdis.

L.Zenķeviča J.Silicka foto

Par krējuma kvalitāti

Pēdējā laikā Preiļu siera rūpnīca izpelnījies īpašu rajona preses uzmanību. Varbūt pieaugusi popularitāte izskaidrojama ar to, ka esam viens no nedaudzajiem uzņēmumiem, kas pagaidām vēl nav izputināts?

Daloties savās pārdomās ar publikāciju autoriem, gribas teikt paldies par kritiskajiem aizrādījumiem sakarā ar mūsu ražotās produkcijas kvalitāti.

Kas attiecas uz skābkrējuma konsistenci, tad tā nav atkarīga tikai no tauku satura (nevienu kanu krējuma nav nonākusi realizācijā ar pazeminātu tauku saturu), bet gan no tā, cik ūdens pielietis pienam pirms vešanas uz siera rūpnīcu. Pie tam piena produktu garšas īpašības ziemeļos ir krietni sliktākas nekā vasarā tieši izejvielas kvalitātes dēļ.

Gatavās produkcijas ķīmiskie, mikrobioloģiskie un organoleptiskie rādītāji tiek noteikti katrai pro-

dukcijas partijai rūpnīcas laboratorijā. Toksisko savienojumu un radioaktīvo vielu saturu nosaka īpašās laboratorijās Rīgā. Jāatzīmē, ka šie rādītāji ir krietni zemāki par pieļaujamajiem, un mūsu produkcija ir bioloģiski droša.

Saubities par laboratorijas darba pareizību nav pamata, jo analīžu rezultāti produkcijai, ko sūtām uz ārzemēm, sakrīt ar mūsu laboratorijā izdarītajiem. Atšķirība tikai tā, ka tur visu izdara automāti, bet pie mums — laboranti.

Kas attiecas uz kaķiem («Novadnieks», 1993. gada 25. februāra numurs, raksts «Var nopirkt lētāk, bet turgū nav kārtības...»), tad esmu novērojusi, ka tiem vislabāk garšo peles un silts pieniņš, bet piena produktus ēd nelabprāt. Ja nu vienīgi tad, ja nav nekā labāka...

V.Deksne, Preiļu siera rūpnīcas laboratorijas vadītāja

Īrnieka un izīrētāja jaunās attiecības

LR likums par dzīvojamo telpu īri tātad stājas spēkā jau 1. aprīlī. Kā zina teikt tā autori, likums tapis smagi, apspriests divus gadus. Projekts daudz sijāts un labots. Par to, kas ir svarīgākais mūsu, īrnieku un izīrētāju, attiecībās, lūdzu komentāru vienam no likuma «Par dzīvojamo telpu īri» autoriem, valdības aparāta Juridiskās pārvaldes speciālistam Indulim KRAUZEM.

Likums vienādi attiecas uz visām dzīvojamām mājām Latvijā neatkarīgi no tā, kā īpašumā tās ir, — valsts, pašvaldību vai privātā. Alšķirības, ja tādas ir, iekļautas atsevišķos likuma pantos. Šis likums attiecas tikai uz dzīvojamām telpām, nedzīvojamu telpu īri pagaidām reglamentē atjaunotā Civillikuma attiecīgā nodalā.

Likums neskar pilsonības jautājumu, proti, vienādi attiecas uz visām personām, kas legāli uzturas Latvijā, tātad, kas šeit pastāvīgi dzīvo vai saņēmuši uzturēšanās atļauju.

— Kāpēc šis likums bija jāpieņem?

— Vismaz daļēji paveras iespēja atzīt Latvijas Dzīvokļu kodeksu par spēku zaudējušu. Latvijas Dzīvokļu kodekss bija būvēts uz sociālistiskām dzīvokļu attiecībām, kur viss bija garantēts, noteikts no augšas, īstenībā dzīvoklis bija piešķirts par brīvu. Jāuzsver, ka ar šī likuma pieņemšanu dzīvokļu sfēru reglamentējošo likumu loks vēl nav noslēgts. Latvijas Dzīvokļu kodeksam ir divas pamatdaļas, tās ir īres attiecības un dzīvokļu piešķiršanas reglamentācija. Otrā daļa — piešķiršana — pagaidām netiek risināta. Augstākajā Padomē ir iesniegts otrs likumprojekts «Par valsts un pašvaldību palīdzību dzīvokļu jautājumu risināšanā», taču vēl nav tikts pat līdz pirmajam lasījumam.

— Kas jauns telpu īres likumā salīdzinājumā ar iepriekšējiem noteikumiem?

— Pamats tomēr ir Latvijas Dzīvokļu kodekss. Ļoti maz nosacījumu varēja iekļaut no pirmskara Latvijas telpu īres likuma. Sākumā mēģinājām, bet apspriešanas gaitā 30. gadu normas pamazām tika atsiņģātās. Tas arī saprotams, jo likumam jāatspoguļo objektīvās sabiedriskās attiecības, kādas šobrīd ir Latvijā.

Jaunumi. Īres maksas noteikšana vispārējais princips tagad ir tāds: to nosaka, pusēm vienojoties. Ir gan arī virkne nosacījumu, piemēram, paredzot, ka īres maksa nedrīkst pārsniegt valdības noteikto maksimālo maksājumu apmēru. Ir izņēmuma gadījumi, kad īres maksu nosaka, tikai pusēm vienojoties neatkarīgi no noteiktajiem maksimālajiem apmēriem. Ne valsts, ne valdība, ne citas valsts institūcijas nevar īsti iekontrolēt, kā puses vienojas par konkrētu īres maksu. Ja abām pusēm tas ir pieņemami, tad viņas, protams, var vienoties par jebkuru īres maksu, kas apmierina gan izīrētāju, gan īrnieku.

Īstenībā ierobežojumi sāk darboties tad, kad starp pusēm ir konflikts, strīds, un lieta nonāk pat līdz tiesai. Tad sāk darboties šis likuma normas. Ar šo likumu mēģinām iedarbināt tirgus attiecības īres maksas veidošanas procesā.

Jaunais likums neparedz ordeus. Turpmāk īres līgums tiek slēgts uz īpašnieka lēmuma pamata.

Svarīgi ir īres līguma izbeigšanas gadījumi, izliekot īrnieku, neierādot viņam citu platību: ja īr-

nieks vairāk nekā 3 mēnešus nemaksā īres maksu vai arī par komunālajiem pakalpojumiem, tad izīrētājs var telpas uzteikt. Līdz šim tādu normu nebija un praktiski īrnieks varēja arī nemaksāt.

Īrniekam tiek garantēts, ka izīrētājam pirms prasības celšanas tiesā par īres līguma izbeigšanu mēnesi iepriekš īrnieks ir jābrīdina par to, ka nav maksājis.

Loģiska ir prasība, lai arī izīrētājs būtu nodrošinājis iespēju pilnībā lietot šo dzīvojamo telpu un arī komunālos pakalpojumus. Kā tas noteikts īres līgumā.

Dienesta telpu īrē iekļauta dienesta dzīvokļa īre, kā bija jau agrāk, un arī telpu īre dienesta viestniecībā. Par dienesta viestniecībām tiek pārdēvētas bijušās un vēl pašreiz esošās kopmītnes. Tagad visiem kopmītnēs, tātad šajās dienesta viestniecībās, dzīvojošajiem būs noslēgti dienesta telpu īres līgumi. Šobrīd kopmītnēs tādu līgumu nav.

Vēl jāuzsver: likumā turpinās dažādu īpašuma veidu nošķiršana, paredzot īpašnieku lielāku atbildību par savu dzīvokļu fondu. Pašvaldība turpmāk atbildēs tikai par pašvaldību dzīvokļiem. Par valsts īpašumā esošajiem dzīvokļiem atbildēs attiecīgās valsts institūcijas — ministrijas u. c. Valsts uzņēmumam, kura pārziņā ir dzīvokļu fonds, lai noslēgtu īres līgumu, vairs nebūs jāiet uz pašvaldību izbeidzas divainā situācija, ka pašvaldība pieņem lēmumu par svešu īpašumu, proti, par valsts īpašumā esošiem dzīvokļiem.

— Bet visvairāk acis krīt 29. pants, pēc kura var izlikt no telpām, ja neesi maksājis trīs mēnešus...

— Likums stājas spēkā no 1. aprīļa. Loģiski, ka varētu piemērot šo, 29. panta normu: ja nav maksāts 3 mēnešus, uzteikt īres līgumu, un sniegt prasību tiesā. Protams, vēl ievērojot, ka īrnieks vienu mēnesi iepriekš par to jābrīdina.

Tātad namu pārvaldei vispirms būtu jāpiesūta rakstisks brīdinājums, ka neesat samaksājis īres maksu, un pēc tam, pēc mēneša, ja vēl neesat nokārtojis maksājumu, tad varētu sniegt prasību tiesā par jūsu izlikšanu no dzīvokļa.

— Bet šobrīd tas nav reāli, tad jau puse no Latvijas iedzīvotājiem būtu jāiesūdz tiesā. Tāpēc, manuprāt, šobrīd ar šo likumu pašvaldībām tiek dota iespēja ķerties klāt pie tiem īrniekiem, kuri savas saistības nenokārto ļoti ilgstoši. Jo arī agrāk bija cilvēki, kuri gadiem nebija maksājuši, un arī šobrīd ir tādi.

— Vieni līdzšinējo likumu vēlibu izmanto jaunprātīgi, citi tomēr nevar samaksāt, parāds krājas.

— Šī problēma ir ietverta otrajā likumprojektā, ko es jau minēju sākumā, — «Par valsts un pašvaldību palīdzību dzīvokļu jautājumu risināšanā». Tajā ir normas, kuras paredz gan īres pabalstus, gan citus atvieglojumus sociāli maznodrošinātajiem iedzīvotājiem. Kā teicu — projekts ir iesniegts AP.

Lidija Dārziņa («NC»)

Kļūdas labojums

«Novadnieka» 18. numurā (1993. gada 11. martā) rakstā «Tiesas spriedumi» manas vainas dēļ pieļauta kļūda. Pamatsoda izpilde S.Krupko, A.Fjodorovam un A.Usānam-Ertam atlikta uz diviem gadiem, uzliekot šādus pienākumus: nemainīt dzīvesvietu bez policijas iestāžu piekrišanas, ziņot par darba vietas maiņu, reizi mēnesī ierasties uz reģistrāciju policijā.

J.Kļaviņš ir iesniedzis kasācijas sūdzību LR Augstākajā tiesā. Atvainojos par pieļauto pāvīrību.

L.Zenķeviča

«Izstādes direktoram» bija vislielaka piekrišana, un tiesi viņš vislielaka mera palīdzēja simpatiju balvu saņemt Daugavpils bērniem. Šo lielo, izejamā ancukā tērpto lāci par izstādes direktoru tā cienījamā izskata un blakus esošā telefona dēļ nosauca paši skatītāji.

MĪLLIETIŅU IZSTĀDE

«Gandrīz kā pie Ermitāžas,» — rindas no pirmā stāva līdz izstāžu zālei otrajā stāvā atceras skolēnu jaunrades centra darbinieces. Negaidīti liela piekrišana bija šim neparastajam rotaļlietu spietam, kura ieceri līdz piepildīšanai izloloja Aija Caune. Pāri par 300 pašgatavotām rotaļlietām vienkopus bija savežuši Krāslavas, Daugavpils un pašu rajona bērni. No savējiem piedalījās Aglonas ģimnāzija, Vārkavas vidusskola, Aizkalnes, Dravnieku, Gaillīšu, Jaunsilavu, Jersikas, Priekuļu un Vanagu pamatskolas, jaunrades centrs un ar sevišķi daudzām mantiņām — Līvānu 1. vidusskola. Izstādi apskatīt ieradās no daudzām, arī no lauku skolām. Spoži mirdzošām acīm, sajūsmas saucieniem aplūkojuši rotaļlietas, pie izejās durvīm skatītāji nereti griezās atpakaļ un sāka apskati no jauna.

— Rotaļlietu trūkums pašlaik ir stipri jūtams, — saka Aija Caune. — Dārgās importa mantiņas ir spilgtas, bet bērnu sirdim vajag tieši šādu mīļlietiņu. Tāpēc arī radās doma par šādu izstādi.

Izstādes nobeigumā tika sarīkots seminārs, kur daugavpīlieši, krāslavieši, preiļieši, kā arī Jēkabpils pārstāvji, kas ieradās tikai uz semināru, dalījās savās zināšanās un arī — piegrieznēs, zīmējumos.

Skatītāju simpātijas ieguvušo lietiņu autori saņēma balvas. Galvenā balva — klauns — bija atsūtīta no rotaļlietu salona «Paija» Rīgā un to saņēma Daugavpils ārpusstundu darba centra «Jaunība» dalībnieki kopā, jo viņu darbi pārsvarā visvairāk guva simpātijas. Pašu rajonā apbalvojumus saņēma Preiļu skolniece Sigita Saprovska par peļu saimi, Nīna Krotova par zaķi, Ilze Leitāne par savām rotaļlietām, I.Gatiņa no Aglonas ģimnāzijas, Jakovļevu ģimene no Jaunsilavām, pulciņa vadītāja T.Mainule, bērnu mācītāja «Pasaciņa» audzinātāja Svetlana Zagrebajeva par lellēm, kas vadāmas ar roku un darbojas teātrī, kā arī Zelma Stoldere par jaukajām vārnām un Dina Švalba par lellēm.

— Bet tie, kas nodarbojas ar rotaļlietu gatavošanu, pa zāli staigāja ar zīmuli un papīru. Ideju šeit pietika veselai rotaļlietu fabrikai.

Arī sponsori šoreiz bija atsaucīgi. Sevišķi individu-

■ Tik mīļi un silti bija paņemt rokā katru rotaļlietu!

ālais uzņēmums «Kārīna», kam pateicoties daudziem tika saldi našķi. Simpatiju balvas palīdzēja sarūpēt arī Preiļu pilsētas valde, siera rūpnīca, agrofirma «Turība», skolu valde un pats jaunrades centrs.

L.Sila
J.Silicka foto

PAR SAVU PILSĒTU

Vai katrs Preiļos dzīvojošais zina pateikt tās ielas, kas nosauktas citu pilsētu vārdos? Vai zina, kāpēc pilsētai dots nosaukums «Preiļi»? Cik liels ir parks un cik labas zināšanas citās vēsturiskās un ikdienišķās ziņās par mūsu pilsētu? To vajadzēja zināt Preiļu kooperatīvās arodvidusskolas audzēkņiem, kuri bija organizējuši pasākumu «Iepazīsim pilsētu, kurā mācāmies!»

Sākumā izskanēja stāstījums par pilsētas izveidošanos un attīstību. Preiļu valdes priekšsēdētājs klātesošajiem stāstīja par pilsētas šodienu, par uzņēmumiem, par sadarbību ar Askersundas komūnu Zviedrijā. Pēc tam sekoja sīkāka informācija par Preiļu uzņēmumiem un to produkcijas reklāma.

Trikotāžas fabrikas darbiniece S.Voronkina bija ieradusies ar visiem sava uzņēmuma ražojumu paraugiem un radīja ne vienā vien vēlēšanās iegādāties sev līdzīgus izstrādājumus.

T-5 grupas audzēkņi bija tikko atgriezušies no ekskursijas pa siera rūpnīcu un zinošāk varēja stāstīt par šī uzņēmuma darbu.

Vēl tika reklamēta arī agrofirma «Turība» 3. ražošanas ceha produkcija un stāstīts par lina fabrikas likteni. Patīkamu pārsteigu-

mu sagādāja T-4 grupas audzēkņi, kuri demonstrēja uz likvidētā Preiļu sadzīves pakalpojumu kombināta bāzes izveidoto uzņēmumu izstrādājumus: mēbeles, dekoratīvās segas, šūtos gabalus un adījumu.

To, cik uzmanīgi klātesošie ir ieklausījušies visos stāstījumos un staigājuši pa Preiļu ielām, radīja atbildes uz viktorīnas jautājumiem. Neatbildēts nepalika neviens. Ar prieku tika uzņemti vēl citi ciemiņi — kapela un jaunāko klašu vokālais ansamblis no Preiļu 1. vidusskolas.

Pasākuma dalībnieki šķīrās ar domu, ka katra skolas audzēkņa atmiņu dzīparos tiks ieausts arī kāds Preiļu motīvs, neatkarīgi no šeit pavadīto gadu skaita.

Natālija Pizele,
skolas kultūrdarba organizatore

Tā esot noticis

Zirgu maiņa

Stājāņu pagasta Antoniņu muižas jaunsaimniekam Jānim Glužinam bijis labs ardenis sugas zirgs. Savā 14 ha saimniecībā Jānis griebja turēt otru zirgu, bet to iegādāties nebija tik viegli, jo ap 1936. gadu zirgi bija diezgan dārgi. Viņam solījās izpalīdzēt Riebiņos dzīvojošais lieldiplo uzpircējs Josifs Zlotokrīlavs, solot pret ardeni dot grūsnu ķēvi. Maiņas laikā Glužina sieva Aleksandra saka:

— Joska, tu redzi, ka mums ir pieci mazi bērni. Tāpēc esi tik labs un neiegrūd mums slimu lopu!

— Lai maniem bērniem būtu tāda veselība kā šai ķēvei, — Josifs atbild.

Un tiešām. Iemainītā ķēve izrādījās ļoti slimā. Piekārtātais krāpējs iesūdzēja Maltes mīkstiesā. Tiesas sēdē abas puses izlīga. Un tomēr cietušais izrādījās zaudētājs.

Pēc dažiem mēnešiem Josifam Zlotokrīlovam notika liela nelaime. Lai atbrīvotos no grauzējiem, viņš zirņiem piejauca žurku indi un, atstājis bļodu uz galda, pats iegāja otrā istabā. Pa to laiku ienāca trīs viņa bērni, sāka ēst zirņus un visi trijs traģiski gāja bojā.

D.Jermolovičs
Madonā

LASĪTĀJU VĒSTULES

Produktu pārdošanai — atsevišķu vietu

Gribu izteikties par Preiļu tirgu: kur tam būt? Piekritu J.Znotiņai un I.Ivanovai ("Novadnieks" 25. februārī): laukumā vietas pietiekoši, lauku cilvēki varētu reizi nedēļā pat sīvēnus atvest pārdošanai, ja «biznesmeņi», kuri tik veikli izķer pudeles no savām mašīnām un ātri piedāvā katram garāmejošam virietim, novietotu savus braucamos pretī frizētavai.

Ne tik daudz laucinieki sanes tos produktus: pienu, biezpienu, kādu krējuma litru vai siļotu kilogramu. Jābūt stingri norādītai vietai, kur tirdzniecībai ar produktiem un neļaut to aizņemt alkohola un lupatu tirgotājiem. Tie visi ir pilsētnieki un steidzas agrāk aizņemt visas vietas. Viņu ir tik

daudz, ka pat galdiņu pietrūkst, izliek savu preci uz zemes.

Laucinieks nevar slaukt savu goļiņu pusnaktī, un, kad viņš atnāk vēlāk, vairs nav kur nolikt piena kanniņu. Pilsētnieces tik agresīvi dzen prom: te netaisies, neredzēs manu preci.

Tirgus noteikti jāpatur vietējai varai, nekādā ziņā patērētāju biedrībai vai privatizēšanai. Pilsētas valdei būtu savlaicīgi arī savs rublītis ienākuma. Protams, laukums jāiekarto daudz maz normāli.

Alkohola tirgotājus prom no tirgus vispār, jo tās nelaimēs jau tā par daudz visos veikalos, pat autoostā pudeli dabūsi ātrāk nekā bijēti.

A.Celmiņa (Preiļos)

Televīzijas programma

Piektdiena, 19. marts

LATVIJAS TV I
18.00 Ziņas. 18.10 Ugunssardze. 18.30 Ēterā - Vidzemes TV. 19.00 Arēna. 19.30 Globuss. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.10 Spēlmaņu cilts. 21.40 G.Doniceiti. Milas dzēriens. Opera. 23.50 Nakts ziņas.

OSTANKINAS TV
5.30 Rīts. 7.45 Firma garantē. 8.00 Ziņas. 8.20 Mult. filma. 8.35 Nikes mantiniece. Mākslas filma. 10.00 Ceļotāju klubs. 10.50 Preses ekspresis. 11.00 Ziņas. 11.20 Amerika un M.Faratuta. 11.50 DZ.Pristiļijs. Konveju dzimta. Teātra filmuzrāde. 14.00 Ziņas. 14.20 Bridžs. 14.45 Biznesa mācība. 15.00 Bloknots. 15.10 Nikes mantiniece. Mākslas filma. 16.30 TV memuari. 16.50 Lieta. 17.00 Ziņas. 17.20 Piecu republiku savienība. 17.40 Kāds būs laiks? 17.45 Cilvēks un likums. 18.15 Amerika un M.Faratuta. 18.45 Brīnumu lauks. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas.

Sestdiena, 20. marts

LATVIJAS TV I
9.00 Rīta stunda. 10.00 Kārumnieks. 10.15 O.Preislers. Mazā raganiņa. 11.25 Skaistumam un veselībai. 11.55 TV spēle Kurjers. 12.35 Globuss. 13.05 Zemnieku stunda. 14.35 Skatuve. 15.05 Bordertauna. 41. un 42. sērija. 15.50 Dziesmu svētkus sagaidot. 16.20 Vīnes simfonijai. 17.00 Uzmini nu! 18.00 Ziņas. 18.05 Abpus šimbrīžam. 18.35 Labdarības akcija Opera. 19.15 Programmas X specializācija. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.30 Panorāma. 21.10 Labvakar!

OSTANKINAS TV
6.45 Preses ekspresis. 6.55 Lietišķu cilvēku sestdienas rīts. 7.40 Motoru pasaule. 8.10 Kāds būs laiks? 8.15 Maratons-15 - mazuļiem. 8.40 Palidzi sev pats. 9.10 Autogrāfs - sestdienās. 9.40 Dok. filma. 10.10 Mūzikas kiosks. 10.40 Sipkas varonis. Mākslas filma. 12.55 Sports un humors. 14.00 Ziņas. 14.20 Detektīvu zeme. 15.50 Mult. filma. 15.30 Visos laikos - mīlestība. 16.25 Ultra-si. Futbols. Itālijas Milano - Portugāles Porto. 17.15 Sarkana kvadrāts. 17.55 Spēlējiet harmonikas! 18.45 Karstas ledus. ASV mākslas filma. 19.40 Labu nakti, mazuļi! 20.00 Ziņas. 20.40 Karaliskais

Svētdiena, 21. marts

LATVIJAS TV I
9.00 Aicinām uz Doma koncertzāli. 9.45 Dvēselīt, atgriezies! 10.00 Brīnumzeme. 10.35 Spēlēt. 11.05 1:1. Skabarga intervē A.Gorbunovu. 11.30 Superpuika-93. 12.40 Savai zemītei. 13.25 Latvijas Nacionālās operas balerīna M.Garševica. 14.25 Melnā vēža spēles. Mākslas filma. 15.55 A.Niedra. Liduma dūmos. 3. daļa. 16.45 Koncerts. 17.15 Ex libris pielikums. 17.30 Mult. filmas. 18.00 Ziņas. 18.05 Mūzikas pasaule. 18.45 Mākslas pasaulē. 19.15 Skabarga. 20.00 Ekrāns bērniem. 20.15 Mūsu kinonedēļa. 20.30 Panorāma. 21.20 Jehudi Menuhins - Rīgā. 1. daļa. 22.50 Finanšu vaboles. Mākslas filma.

OSTANKINAS TV
6.45 Sportloto izloze. 7.00 Gara spēks. 8.00 Centrs. 8.30 Mult. filma. 9.00 Kamēr visi mājās. 9.30 Kāds būs laiks? 9.35 Gudrinieki. 10.15 Zem «Pi» zīmes. 11.05 Melnā Skaistuliša piedzīvojumi. Mākslas filma. 11.30 Kinoafīša. 11.55 Līgas kausa izcīņa hokejā. 13.20 Ziņas. 14.30 Ceļotāju

20.40 Nedēļas cilvēks. 20.55 Asinis uz banknotēm. Mākslas filma. 22.25 Skatiens un citas programmas piedāvā... 1.20 Preses ekspresis.

LATVIJAS TV II
17.30 BBC World Service. 18.00 Pieturiet! 18.45 Atkāpe. 19.10 Spektis. 19.40 Juridiskais ekspresis. Par kriminogēno situāciju Jūrmalā, bet ne tikai par to... 20.00 Reģionālās TV piedāvā... 20.30 Panorāma. 21.00 Kalnu meži. Norvēģijas filma. 21.35 Koncerts. 21.45 Ziņas. 22.00 Tajā un šeit ziņas. 22.30 Deutsche Welle.

KRIEVIJAS TV
17.00 Izsūtīts uz planētu Zeme. Mākslas filma. 3. sērija. 17.50 Mūsdienīga pasaka... 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.25 Gribu kaut. Polijas mākslas filma. 20.50 Mult. filma pieaugušajiem. 21.00 K-2 piedāvā... 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 Noskaidrosim! 22.40 Krievijas Federācijas AP sesijā. 23.10 Vakara salons.

Mākslas filma. 7. sērija. 21.30 V.Molčanova autorprogramma. 23.00 Ziņas. 23.20 Kāds būs laiks? 23.25 I Viskrievijas autodziezmu festivāls. 0.15 Futbols. Ceļā uz Vemblija stadionu.

LATVIJAS TV II
12.45 LatLoto. 12. izloze. 12.47 New life. Atmoda. 15.45 LBL meistarsacīkstes. Brocēni - Princips. 16.30 Vācu valoda. 16.55 Angļu valoda. 17.25 Programma nedzirdīgajiem. 18.00 Bērniem. 18.15 Kristīgā pasaule. 18.30 Kristīgā programma. 19.00 Vizīte. 19.30 Ziņas. 19.45 Lielbritānijas ikdienas. 20.15 Koncerts pie tramplīna. 20.30 Panorāma. 21.00 Gadskārtu raksti. 21.30 Cilvēks zveru pasaulē. 22.00 Deutsche Welle.

KRIEVIJAS TV
17.00 Sofija Lorēna. Dzīves stāsts. ASV mākslas filma. 1. sērija. 18.30 Parlamenta vēstnesis. 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.25 Ekspocentrs piedāvā... 19.30 Sofija Lorēna. Dzīves stāsts. Mākslas filma. 2. sērija. 20.25 Ar bērnu muti. 21.00 Kontrasti. 21.40 Reportieris. 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 Asorti. 23.00 Programma A. 24.00 Mans draugs Ivans Lapšins. Mākslas filma.

Klubs. 15.20 TV locis. 15.30 Panorāma. 16.05 Mult. filmas. 17.00 TV maratons Uzņēmējs - uzņēmējam. 23.00 Ziņas. 23.20 Kāds būs laiks? 23.25 Sportiska nedēļas nogale. 23.40 Rīta zvaigzne - nakts pārraide.

LATVIJAS TV II
12.00 LBL meistarsacīkstes. 13.30 Zemnieku stunda. 14.50 Dzīvīte, dzīvīte... 15.50 Mistera Makkinlija bēgšana. Mākslas filma. 2. sērija. 17.10 Senā taka. 17.30 Reģionālās TV piedāvā... 18.00 Kantrimūzika. 18.30 Kultūras programma Olūti. 19.30 Ziņas. 19.45 5 minūtes par savu naudu. 19.50 TV spēle Kurjers. 20.30 Panorāma. 21.10 New Age dievi. 2. daļa. 21.45 Pasaules mode.

KRIEVIJAS TV
16.50 Vinnijs Pūks. Melnais lietusmētelis. Mult. filmas. 17.45 Žurnāls Billboard piedāvā... 18.45 Svētki katru dienu. 19.00 Vēstis. 19.25 Dižais Gudini. ASV mākslas filma. 21.05 Akcija Pelikāns. 22.00 Vēstis. 22.25 Sporta karuselis. 22.30 Futbols. Volgogradas Rotors - ACSK.

POLICIJAS HRONIKA

26. februāris. Agrofīrmā «Turība», saņemot naudu no Jēkabpils gajas kombināta un naudu pārskaitot, atrasta viena viltota 500 LVR naudas zīme. Ierosināta krimināllieta. Livānu iedzīvotājs Vjačeslavs Šatovs vadīja mehānisko transporta līdzekli, atkārtoti gada laikā būdams alkohola reibumā. Ierosināta krimināllieta un noliek izmeklēšana. Sastādīti administratīvie protokoli par sīko huligānismu Preiļu iedzīvotājiem Jānim Plonim, Pēterim Maslobojevam, Aleksandram Visockim.

27. februāris. Nakts iekļūts veikalā «Kulinārija», nozagti alkoholiskie dzērieni un pārtikas produkti. Ierosināta krimināllieta. No S., kas dzīvo Rušonas pagastā, kīts nozagta cūka. Vainīgais, Rēzeknes rajona iedzīvotājs L. aizturēts. Pulksten 15.00 uz ceļa Aglona — Dagda automašīna «Audi-100», ko vadīja Vladimirs Osipovs, uzbrauca gājējam B., kuru pēc tam pats vadītājs nogādāja Aglonas ciema slimnīcā. Tomēr vadītājs par to nepaziņoja policijai un aizbrauca prom no nolikuma vietas. Par V.Osipovu sastādīts administratīvais protokols pēc LR Administratīvā kodeksa 126/2. panta 2d. (naudas sods 20 000 LVR vai vadītāja tiesību atņemšana uz diviem gadiem). Preiļos no P. pagraba nozagti divi velosipēdu riteņi. Sastādīts administratīvais protokols par sīko huligānismu Preiļu iedzīvotājam Vasilijam Burtinam.

2. marts. Preiļu pagastā no G. šķūnīša pazuda milti. Preiļos celtniecības materiālu veikalā, pārskaitot naudu inkasācijai, atrasta viltota 500 LVR naudas zīme. Ierosināta krimināllieta. Pelēču pagasta Ārdavā nodega U. šķūnis ar 12 tonnām sienu. Kopējais zaudējums 50 tūkstoši LVR. No paju sabiedrības «Rudzāti» tūruma nozagti 22 riloni salmu. Sastādīts administratīvais protokols par sīko huligānismu Preiļu iedzīvotājam Igoram Matvejevam.

3. marts. No Stabulnieku pagasta iedzīvotājas S.

un livānietes B. kūtim pazudušas vistas. No Jaunaglonas lauksaimniecības skolas nolikšanas nozagti magnetofoni «Snežetj» un divi pastiprinātāji. No T. dzīvokļa Preiļos, Pils ielā nozagtas personīgās mantas. Zādzības izdarītāji noskaidroti un aizturēti. Ierosināta krimināllieta. Sastādīts administratīvais protokols par sīko huligānismu Aizkalnes pagasta iedzīvotājam Antonam Brakovskim un Preiļu pagasta iedzīvotājam Albertam Boļšakam. A.Boļšaks arestēts uz 10 diennaktīm.

4. marts. Preiļu mežniecības Pelēču apgaitā atklāta patvaļīga koku zāģēšana. Vainīgie noskaidroti, noliek apstākļu izziņāšana. Valsts Bankas Preiļu nodaļā, pieņemot naudu no paju sabiedrības «Rudzāti», atklāta viltota 500 LVR naudas zīme. Nakli no Vārkavas pagasta iedzīvotāja Š. saimniecības ēkām pazuda elektromotors. Livānu iedzīvotājam J. nozagts mini-mokiks «Stella».

5. marts. Jēkabpils autobusu parka Preiļu kasē tika atklāta viltota 500 LVR naudas zīme. Nakts Jēkabpils autotransporta kombināta Preiļu filiālē no automašīnas GAZ-53 nozagta akumulatoru baterija.

6. marts. Livānu iedzīvotājam L. no pagrabtelpas nozagti pārtikas produkti. Sastādīti administratīvie protokoli par sīko huligānismu Livānu iedzīvotājiem Vladimiram Simošinam un Preiļu iedzīvotājam Stepanam Nekrasovam.

9. martā. Nakts no Ārdavas pamatskolas bioloģijas kabineta pazudis diapromektors un mikroskops. Noliek izmeklēšana. No paju sabiedrības «Galēni» darbnīcām nozagti MTZ traktora aizmugures ritenis un metināmā agregāta kabelis. Vainīgie noskaidroti. Nakts uzlauzts veikals «Grigulj» Turku pagastā. Paņemti alkoholiskie dzērieni un pārtikas produkti.

R.Šnepsts, Preiļu policijas priekšnieka vietnieks

Latvijas Republikas iekšlietu ministrija lūdz atsaukties visus Latvijas brīvvalsts laika (1919.-1940.) policijas darbiniekus. Ziņas sniegt Preiļu rajona policijas daļā pie policijas priekšnieka Imanta Bekeša, tālrunis 22687, vai pie priekšnieka vietnieka Roberta Šnepsta, tālrunis 22550.

NO aprīļa Jūsu pasīkastītes bus atrodama
MĪLESTĪBA, MAKSĻA, MODE, pat POLITIKA — cilvēka pašaplicināšanās un attiecības ar citiem
TV un satelītu TV programmas ar plašām anotācijām
Abonements 1993. gadam maksa 495 LVR. Abonēšanas Indekss: 68109.

UZŅĒMUMS «REMPIL»
remontē un pārdod benzīna motorzāģus «Družba», «Ura», «Taiga». Ir rezerves daļas. Tālrunis Rēzeknē 32039.
PAJU SABIEDRĪBA «RAINIS»
rīko atklāto izsolī uz vienistabas un trīsistabu dzīvokļiem Aizkalnes centrā. Pretendentus lūdzam pieteikties līdz š. g. 10. aprīlim.

22. martā plkst. 18 Preiļu kultūras namā un 29. martā plkst. 18 Livānu kultūras namā tautas dziednieks Oskars Peipiņš aicina uz tikšanos «Mācāmies neslimot» (4 dienu kurss). Ieeja — 100 LVR.

MAINA
autobusu «Kubaņ» pret vieglo automašīnu. Tel. 21428.

Veikals «DISA»
pieņem komisijā un pārdod
antivārus priekšmetus: svētbildes, krustus, monētas, gleznas, mēbeles, izstrādājumus no koka, dzintara, kaula, bronzas u. c., grīdas, sienas, kabatas pulksteņus, patvārus, svečturus, ordeņus, medaļas.
Pieņem pasūtījumus ziedu piegādei.
Pieņem realizācijai pārtikas produktus, košļājamās gumijas, šokolādi, alkoholiskos dzērienus, tabakas izstrādājumus, konfektes.
Mūsu adrese: Preiļos, Raiņa bulvārī 13.

Pārdod
paklāju (3 x 4 m). Tel. 23934;
graudus vai MAINA pret kartupeļiem. Tālrunis 21964;
6 mēnešus vecas telītes. Tālrunis 44749;
VAZ-2101. Tālrunis 23316;
lēti krāsns ķieģeļus. Tālrunis 21139;
krāsns ķieģeļus. Tālrunis 23185.
Maina
četrstābu dzīvokli (98 kv. m, daļējas ērtības, ir garāža un 0,04 ha sakņu dārzs) Preiļos pret vienas vai divstābu dzīvokli. Zvanīt 21290 pēc 19.

Tumšzāļu efeju ēnā vējš pakar kokli. Un klus. Gājējam čukst: bija nemiers. Atpūla nu būs. Lai dus. F.Bārda
Izsakām patiesu līdzjūtību Inai Šubai, no MĀSAS atvadoties. Preiļu rajona Valsts dienesta pārvaldes kolektīvs

Sirds nepukst vairs, Bet vēl tai bija skanēt, Un acīm mirdzēt, dzīvi vērojot... Izsakām līdzjūtību tuviniekiem, Leonardu PUDULI smiltājā izvadot. Kopdarbības sabiedrības «Dravnieki» speciālisti

Забъль — нельзя, Вернуть невозможно. О.Вадиегис
Выражаем глубокое соболезнование Галине Строд по поводу смерти БРАТА и Феде Никулине по поводу смерти мужа Федора Георгиевича НИКУЛИНА. Коллектив сырродельного завода

NOVADNIEKS
Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Novadnieks»
REDAKTORS PĒTERIS PĪZELIS
Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. REDAKCIJAS ADRESE: LV-5301, Preiļos, Aglonas ielā 1. T 22059, 22305, 21759, 22154, 21996, 21985. PASŪTĪJUMA INDEKSS 68169.
Registrācijas apliecība № 1018. Iespiests Daugavpils tipogrāfijā Daugavpils, Valkas ielā 1. Ofsetiespiedums. 1 iespiedība. Metiens 5462 eksemplāri. Pas. № 408
© Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz «Novadnieku» obligāta.